

OPINIA NR 39/2020
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 28 kwietnia 2020 r.

do projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie wyrażenia zgody na otrzymywanie przez niepubliczne przedszkola, niepubliczne szkoły podstawowe, w których zorganizowano oddział przedszkolny oraz niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego, prowadzone na terenie Gminy Miejskiej Kraków przez osoby fizyczne lub osoby prawne, dotacji w wysokości wyższej niż określona w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych – druk nr 1169.

Na podstawie § 30 ust. 4 pkt 4 Statutu Miasta Krakowa stanowiącego załącznik do uchwały Nr XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 roku w sprawie Statutu Miasta Krakowa (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2019 r. poz. 7074, z 2020 r. poz. 919), postanawia się, co następuje:

Opiniuje się **negatywnie** projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie wyrażenia zgody na otrzymywanie przez niepubliczne przedszkola, niepubliczne szkoły podstawowe, w których zorganizowano oddział przedszkolny oraz niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego, prowadzone na terenie Gminy Miejskiej Kraków przez osoby fizyczne lub osoby prawne, dotacji w wysokości wyższej niż określona w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych – **druk nr 1169.**

UZASADNIENIE

Gmina Miejska Kraków tak jak większość samorządów w związku z ograniczeniami spowodowanymi epidemią COVID-19 odczuwa finansowo jej skutki. Jednym z głównych dochodów gminy jest wpływ z PIT oraz CIT. Zwolnienia pracowników w wielu sektorach gospodarki oraz zupełne zaprzestanie funkcjonowania branży turystycznej, gastronomicznej, sportowej oraz rozrywkowej doprowadziło do znacząco mniejszych wpływów z podatków niż zostało to zaplanowane w budżecie miasta Krakowa na 2020 rok. Prezydent Miasta Krakowa wychodząc naprzeciw przedsiębiorcom w tej trudnej sytuacji podjął decyzję o ulgach dla najemców gminnych lokali użytkowych, aby zmniejszyć ryzyko likwidacji firm oraz stanowisk pracy. Ponadto, aby zminimalizować ryzyko rozprzestrzeniania się koronawirusa, zawiesił opłaty za parkowanie, aby mieszkańcy zamiast komunikacji zbiorowej wybierali przejazdy do pracy swoimi samochodami, co również zmniejszyło wpływy z tytułu komunikacji miejskiej.

Niesamorządowe niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego na terenie Krakowa już od wielu lat na podstawie uchwał podjętych przez Radę Miasta Krakowa otrzymują zwiększoną dotację niż ta, która wynika z ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Aktualnie dotacja dla ww. placówek jest wyższa niż przewiduje ustawa o finansowaniu zadań oświatowych i wynosi:

- dla niepublicznych przedszkoli 869,35 zł miesięcznie na jedno dziecko zamiast gwarantowanych 767,07 zł, czyli jest wyższa o 10 % od wartości ustawowych,

- dla niepublicznych szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny 502,37 zł miesięcznie na jedno dziecko zamiast 443,27 zł, czyli jest wyższa o 10 % od wartości ustawowych,
- dla niepublicznych punktów przedszkolnych 664,79 zł miesięcznie na jedno dziecko zamiast 409,10 zł, czyli jest wyższa o 25 % od wartości ustawowych.

W konsekwencji powyższego co miesiąc Gmina Miejska Kraków realizując te fakultatywne zadania dopłaca około 1 mln zł przekazując placówkom niepublicznym realizującym wychowanie przedszkolne, dotację wyższą niż określona w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych.

Ponadto zgodnie z rozdziałem 4 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, jeżeli do przedszkola niesamorządowego uczęszcza uczeń niebędący mieszkańcem gminy dotującej, to gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń pokrywa koszty dotacji ale tylko do wysokości określonej ww. ustawą, tzn. w przypadku niesamorządowych przedszkoli publicznych do wysokości 100% podstawowej kwoty dotacji, a w przypadku niepublicznych przedszkoli do wysokości 75% podstawowej kwoty dotacji. W Gminie Miejskiej Kraków niesamorządowe przedszkola niepubliczne otrzymują dotację w wysokości 85% podstawowej kwoty dotacji. Oznacza to, że dotacja udzielana na 1 dziecko, wykraczająca poza ustawowy wskaźnik jest finansowana z dochodów własnych Gminy Miejskiej Kraków. Szacuje się, że w 2020 roku „dopłata miasta” do dzieci z innych gmin może wynieść ok. 3 mln zł (miesięcznie 250 tys. zł).

Proponowany projekt uchwały zwiększa fakultatywne wydatki Miasta jeszcze dodatkowo o kwotę ponad 1,4 mln zł. Co w konsekwencji daje już miesięczną kwotę fakultatywnych wydatków tylko w tym zakresie w wysokości ok. 2,7 mln zł.

W związku z powyższym, Gmina Miejska Kraków nie będzie w stanie ponieść w 2020 roku dodatkowych fakultatywnych wydatków zaproponowanych ww. uchwałą.

Zadanie z zakresu wychowania przedszkolnego jest zadaniem własnym Gminy Miejskiej Kraków, które finansowane jest przede wszystkim z dochodów własnych samorządu. Tylko niewielką część stanowią środki z budżetu państwa (subwencja oświatowa na dziecko 6-letnie objęte wychowaniem przedszkolnym oraz dotacja celowa na pozostałe dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym). Ogółem w 2019 roku na realizację zadania Miasto Kraków wydatkowało kwotę ponad 438 mln zł, z czego otrzymało z budżetu państwa zaledwie 65,7 mln zł, czyli ok. 15%.

Należy także zaznaczyć, że polskie prawo nie przewiduje „zawieszenia” uchwały, która już obowiązuje - o czym mowa w § 5 projektu uchwały. Gdyby projekt ww. uchwały został uchwalony przez Radę Miasta Krakowa to w obiegu prawnym funkcjonowałyby dwie uchwały dotyczące wyrażenia zgody na otrzymywanie przez niepubliczne przedszkola, niepubliczne szkoły podstawowe, w których zorganizowano oddział przedszkolny oraz niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego, prowadzone na terenie Gminy Miejskiej Kraków przez osoby fizyczne lub osoby prawne, dotacji w wysokości wyższej niż określona w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych.

Akty prawne, w tym akty prawa miejscowego muszą być tak skonstruowane i doprecyzowane, żeby organ przekazujący dotację nie miał wątpliwości w jakiej wysokości ją naliczyć, a beneficjent dotacji w jakiej wysokości mógłby ją otrzymać.

Paragrafy 1, 2, 3 i 4 określają, że dotacja wyższa niż określona w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych będzie obowiązywała od 1 kwietnia 2020 r. Jeśli projekt ww. uchwały w takiej wadliwej formie zostanie przegłosowany i podjęty przez Radę Miasta Krakowa, to nastąpi to najwcześniej na sesji 29 kwietnia 2020 r., gdy na konta niepublicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i punktów przedszkolnych zostanie już przekazana dotacja należna za kwiecień 2020 r. zgodnie z postanowieniami obowiązującej uchwały nr VI/96/19 Rady Miasta Krakowa z dnia 30 stycznia 2019 r. Zatem w kwietniu 2020 r. ww. uchwała już będzie zrealizowana. Paragraf 5 projektu uchwały dotyczący „zawieszenia” uchwały nr VI/96/19 Rady Miasta Krakowa z dnia 30 stycznia 2019 r. (nawet gdyby to było możliwe) jest niewykonalny.

W uzasadnieniu projektu uchwały nie wskazano przewidywanych skutków finansowych dla budżetu Miasta, co jest sprzeczne z § 30 ust. 2 Statutu Miasta Krakowa, stanowiącego załącznik do uchwały nr XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie Statutu Miasta Krakowa (z późn. zm.).

W budżecie Miasta Krakowa nie zostały zaplanowane środki na wypłatę podwyższonej dotacji dla placówek niesamorządowych - jednorazowej a tym bardziej powtarzającej się przez kilka lub kilkanaście miesięcy.

Nadmieniam, że zgodnie z art. 44 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

W związku z powyższym, opiniuję negatywnie projekt przedmiotowej uchwały.